

HÄR PÅ BYGGET
SER VI VARJE MEDARBETARE
SOM EN INDIVID MED UNIKA
FÖRUTSÄTTNINGAR ATT JOBBA
ARSLET AV SIG!

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 97 | december 2002 | pris 20 kr

Bild: ROBERT NYBERG

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 97 December 2005

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Thomaz Erixon, Klas Corbelius,

Eva-Britt Svensson, Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondvägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@comhem.se

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Heurlins Plats 11

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Heurlins Plats 1,

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

e-post: fneu@alghotellet.se

webbadress: www.nejtilleu.se

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemsskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i februari 2006

Manusstopp 1 februari 2006

Tryck: Litorapid Media

Göteborg 2005

LEDARE

Persson är demokratiskt ohederlig

Direkt efter EU-toppmötet i juni fick Göran Persson i Sveriges Radio frågan om det blir någon konstitution eller ej? Persson svarade då: "Jag har begärt ett klarläggande från Frankrike och Holland hur dom ser på sina nej. Tidigare har det ju varit så vid den här typen av processer att dom har kommit tillbaka en gång till och sagt att OK vi ställer upp på det här och har gjort en ny folkomröstning."

Jan-Erik Gustafsson
är ordförande i
Folkrörelsen Nej till EU

Persson har inte berättat på vilket sätt till han har begärt detta klarläggande. Något svar verkar Persson inte heller ha fått. Sanningen är nog den att Persson tog till en nödlögn för att regeringen skulle slippa att skicka iväg ett brev till EU-kommission i vilket regeringen konstaterar det självklara att EU-konstitutionen har fallit efter de klara nej-en i Frankrike och Holland, då fördragsändringar kräver godkännande av alla de 25 medlemslän-

derna. Persson är dessutom demokratiskt ohederlig. Genom sitt uttalande försöker han att skuldbelägga de franska och holländska folken. Men detta trick kommer inte att lyckas. Persson får nog vänta förgäves på nya folkomröstningar i Frankrike och Holland.

För det franska folket har inte glömt sin franska revolution. Folkomröstningen i maj föregicks av många sociala protester och mobiliseringar som sammantaget avslöjade myten att fransk inrikespolitik inte har något med EU-politiken att göra.

Efter att EU:s ledare träffats i Barcelona i mars 2002 och påbjudit så kallade reformer av socialförsäkringssystemen, så försökte sig regeringen Raffarin på att försäkra pensioner bland annat genom att höja pensionsåldern med fem år för de flesta och sänka ersättningsnivåerna. I maj-juni 2003 strejkade miljoner människor mot dessa förändringar. Samma sommar strejkade scenarbetare och tekniker inom kultursektorn mot EU-anpassade deltid- och korttidsanställningar, vilket fick till följd att den franska samma-

rens största kulturhändelse, Avignonfestivalen, fick ställas in. Hösten 2003 tillsatte samma regering ett så kallat "socialt partnerskap" efter modell från EU för att försäkra sjukförsäkringarna. Detta råd som bestod av arbetsgivare, direktör från sjukförsäkringskassorna, läkare och fackliga potentater påstod att sjukförsäkringssystemet gick med underskott. Men det avslöjades att socialistiska och borgerliga regeringar beviljat arbetsgivarna 113 miljarder i låtnader i sjukförsäkringsavgifter sedan 1990. På nytt nya sociala protester.

2004 gick järnvägsanställda och flygplatsanställda ut i strejk emot privatiseringar beställda av EU. Under hösten revolterade en stor andel av kommunernas borgmästare mot de EU-drivna nedskärningarna i den offentliga sektorn. Ordföranden för landsbygdskommunernas förening gick ut med en uppmaning att rösta nej till EU-konstitutionen för att rädda den offentliga sektorn. 263 politiker i departementet La Creuse (nivån ovan kommunerna) lämnade i protest sina uppdrag och krävde stöd för offentlig sektor.

Efter årsskiftet fortsatte protester och strejker. 165.000 studenter demonstrerade i mars på gatorna mot Raffarinregeringens planer på att EU-anpassa den franska studentexamen, protester som ännu pågår. Så fortsatte det under våren 2005 med protester mot EU-drivna avregleringar från anställda på franska "Vattenfall", järnvägsarbetare, statsanställda m.fl. yrkesgrupper. En vecka före folkomröstningen gick 10.000 vinodlare ut i protest mot usla producentvillkor och med krav på sina banderoller "Nej till EU-konstitutionen".

Dessa sociala protester radikaliserade också fackföreningarna. De två största centrala fackföreningarna, FO och CGT, uppmanade sina medlemmar att rösta nej till konstitutionen. Efter folkomröstningen har protester och strejker fortsatt mot regeringen Villepins avreglerings- och nedskärningspolitik för att uppfylla EU:s stabilitets- och tillväxtpakt.

Göran Perssons förhoppning om en fransk omprövning av konstitutionen är en illusion.

Jan-Erik Gustafsson

S-kongressen teg om EU

Det blir inget socialdemokratiskt rådslag om den framtida EU-politiken. I ett tiotal motioner till den socialdemokratiska partikongressen i Malmö föreslogs ett brett upplagt förpliktigande rådslag som skulle leda fram till ett EU-politiskt program. Men majoriteten av ombuden ville inte ha något rådslag utan var nöjda med partistyrelsens löfte om en bred medlemsaktivitet.

I fyra motioner föreslogs att kongressen skulle ta beslut om en folkomröstning om EU:s nya grundlag, den som fällts i folkomröstningar i Frankrike och Holland. På kongressen sades inte ett ord om någon folkomröstning och ingen försvarade motionerna. EU-kritikerna lyste med sin frånvaro.

Danmark tappar suveränitet

Trots att Danmark har undantag från det rättsliga samarbetet i EU kan man åläggas att införa straffbestämmelser inom områden som miljö, jordbruk och arbetsmiljö. Det är följden av ett utslag nyligen i EU-domstolen, menar det danska justitieministeriet.

EU-domstolen har slagit fast att miljöregler och tillhörande straffbestämmelser inte kan åtskiljas, utan måste behandlas i samma lagtexter. För Danmark kan det få avgörande betydelse. Miljöreglerna omfattas nämligen av majoritetsbeslut, medan beslut på straffrättsens område kräver enhällighet. I klartext innebär det att en majoritet av medlemsländerna kan tvinga exempelvis Danmark att införa straffbestämmelser för brott mot regler inom bland annat miljöområdet.

Den EU-kritiska Enhedslisten anser domstolsutslaget visar att Danmarks EU-medlemskap har

fått större konsekvenser än vad politikerna har velat medge.

"Vi har fått ge upp mer suveränitet än vad vi trodde", säger en medlem i partiets folketingsgrupp.

Hyckleriet inom EU

Före Frankrikes och Hollands NEJ till EU:s konstitution sa man, att om ett enda land sa nej till konstitutionen så skulle den vara död och frågan avgjord. Knappt hade dock nej et nått allmänheten förrän Margot Wallström presenterade en plan, som mot all demokratisk anda vägrade att underordna sig folkets vilja och kasta EU-grundlagen i soptunnan. Därmed visade EU än en gång att EU inte är någon demokratisk union, som har något med sann demokrati att göra. Tvärtom.

Man får hoppas att tidigare

EU-positiva ja-sägare får upp ögonen för detta och tar avstånd från EU i framtiden.

HARRY LIND, Skellefteå

Krav på ny EU-omröstning

Miljöpartiet kräver en ny folkomröstning om medlemskapet i EU. Under de tio år som gått sedan Sverige gick med i unionen har mycket hänt, påpekar miljöpartiet, och menar att dagens EU inte är detsamma som det EU svenskarna tog ställning till i folkomröstningen 1994.

Om resultatet av folkomröstningen blir att en majoritet anser att Sverige ska lämna unionen bör Sverige begära förhandlingar om utträde.

Samtidigt vill mp att Sverige tar initiativ till en bred debatt om EU:s framtid, efter att förslaget till en ny konstitution för unionen havererat.

D som i demagog

Enligt en plan som kommissionären Margot Wallström presenterat vill EU-kommissionen se en omfattande debatt i medlemsländerna om Europas framtid. Enligt EU-kommissionens plan – Plan D (som i Demokrati, Dialog och Debatt) – bör samtliga EU-länder utnyttja den av unionens stats- och regeringschefer utlysta "tankepausen" till att debattera unionens framtid. I synnerhet bör man, enligt Wallström, lyssna på medborgarnas åsikter.

EU-kommissionen ska – enligt planen – sätta fart på och strukturera debatten i medlemsländerna. Bland annat vill man att EU-kommissionärer i ökad utsträckning ska besöka medlemsländerna och dessutom inrätta ett system med "goodwill-ambassadörer".

D som i demagog.

www.robertnyberg.nu

Tjänstedirektivet skjuts på framtiden

DET BRITTISKA EU-ordförandeskapet har avbrutit ansträngningarna att försöka nå en överenskommelse om det kontroversiella tjänstedirektivet. Beslutet är en följd av att EU-parlamentets utskott för den inre marknaden nyligen sköt upp sin omröstning i frågan.

När det gäller EU-kommissionens förslag till tjänstedirektiv finns en betydande motsättning mellan i parlamentet och förslaget har resulterat i ett stort antal ändringsförslag.

FÖREDRAGANDEN EVELYN Gebhardts – tysk socialdemokrat – anser att det finns för många frågetecken i kommissionens förslag. Hon vill bland annat att hälso- och sjukvårdssektorn inte ska omfattas av direktivet. Dessutom är hon kritisk mot den så

kallade ursprungslandsprincipen, som anger att en tjänsteleverantör ska följa reglerna i det medlemsland där företaget är baserat.

Utskottet kommer att behandla direktivet först den 21 november. Det innebär sin tur att parlamentets plenarbehandling inte kan äga rum förrän tidigast i januari, när Storbritanniens period som EU-ordförande är över.

”Vi kan inte ha en diskussion i ministerrådet innan EU-parlamentet har haft sin första behandling av tjänstedirektivet”, säger en taleskvinna för det brittiska ordförandeskapet till EU-observer.

EU-KOMMISSIONEN ÄR bekymrad över att direktivet har försenats och för det brittiska ordförande-

skapet har hittills sagt sig prioritera frågan. Nu förefaller man dock inställd på att lämna över ärendet till Österrikes ordförandeskap, som inleds den 1 januari.

EU-KOMMISSIONEN VILL avvakta med att lägga fler kompromissförslag tills parlamentet har sagt sitt. Då måste dess beslut jämkas ihop med vad som bestäms i ministerrådet, där frågan inte heller är färdigbehandlad.

”Om alla förslag till undantag skulle tillgodoses, så blir det inget tjänstedirektiv”, säger EU-kommissionären Charlie McCreevy.

Det ursprungliga förslaget till tjänstedirektiv lades fram av den förra EU-kommissionären Frits Bolkestein och blev hårt kritiserat. Tanken är att tjänsteföretag

ska agera fritt i EU utan att mötas av olika hinder och att reglerna i det land där företaget är etablerat ska gälla även om tjänsten säljs i ett annat land. En farhåga från svenskt håll är att detta hotar kollektivavtalen. Men även andra länder hade problem med direktivförslaget.

För en tid sedan presenterade den svenska regeringen i Bryssel ett förslag till förändringar i tjänstedirektivet. Regeringen vill att delar av direktivet skrivs om, så att det blir helt klart att det är värdlandets arbetsrätt och regler för arbetsmiljö som gäller.

ENLIGT THOMAS ÖSTROS vill Sverige ha förändringar och klargöranden på framför allt fyra områden. Det svenska systemet med kollektivavtal som reglerar löner och andra förhållandena på arbetsmarknaden måste skyddas. Facket ska ha rätt att genomföra aktioner för att hävda sina rättigheter. Värdlandets regler (inte ursprungslandsprincipen) måste gälla när det handlar om arbetstagarnas hälsa och säkerhet. Direktivet måste tydligt definiera vad som menas med ”arbetstagare”. Enligt Östros har förslaget utarbetats i nära samarbete med de svenska facken.

KOMMISSIONÄR MCCREEVY, som medverkade vid pressträffen i Stockholm, ville inte kommentera Östros förslag. Han sa att kommissionen nu inväntar EU-parlamentets beslut, som skjutits upp till januari nästa år, och behandlingen i ministerrådet. – Men jag vet att det ursprungliga förslaget, som lades fram av den förra kommissionen, inte har en chans att ”flyga”, sa han.

”Hela EU, och Sverige i synnerhet, tjänar på en öppen marknad för tjänster. Men den kan aldrig tillåtas skapa social dumping. Vi vill med vårt förslag säkerställa kollektivavtalen och konflikträtten”, säger näringsminister Thomas Östros till Svenska Dagbladet.

GÖSTA TORSTENSON

EU-kritik mot byggblockaden i Vaxholm

Den svenska hanteringen av konflikten mellan fackförbundet Byggnads och de lettiska byggnadsarbetarna i Vaxholm var ett brott mot EU:s fördrag. Det anser Charlie McCreevy, kommissionär med ansvar för den inre marknaden, som också säger sig vara beredd att argumentera emot Byggnads när frågan kommer upp i EU-domstolen. "Det handlar om den fria rörligheten, och det finns även frågor kring utstationeringsdirektivet", sade McCreevy när han i början av oktober besökte Stockholm.

I SAMBAND MED ett skolbygge i Vaxholm i vintras, kunde inte det lettiska byggföretaget Laval och Byggnads komma överens om ett kollektivavtal. De lettiska arbetarna hade lettiskt kollektivavtal, men Byggnads krävde ett svenskt avtal. Flera svenska fackförbund försatte arbetsplatsen i blockad, vilket medförde att företaget gick i konkurs. Det lettiska företaget stämde facket för brott mot EU-rätten och i våras överlämnade Arbetsdomstolen ärendet till EU-domstolen.

Enligt EU-kommissionens mening får inte svenska fackföreningar som i Vaxholm kräva att lettiska arbetare ska få svenska arbetsvillkor.

MCCREEVYS UTTALANDE har väckt stark kritik. En tickande bomb, sade arbetslivsminister Hans Karlsson och varnade för ett mindre folkligt uppror.

LO-juristen Dan Holke tycker det är "oerhört förvånande" att EU-kommissionen har lagt sig i målet: "Frågan är om de ens har läst på. Målet handlar om fackliga stridsåtgärder. I utstationeringsdirektivet står det uttryckligen att det inte påverkar rätten att vidta fackliga stridsåtgärder."

Europafackets ordförande John Monks har i ett brev till EU-kommissionen tagit avstånd

från kommissionären Charlie McCreevys uttalande om konflikten i Vaxholm. Det är ett misstag att betrakta en tävling med låga löner som hälsosam konkurrens, skriver Monks.

Men EU-kommissionen förefaller orubblig. I ett brev från kommissionens generaldirektorat för den inre marknaden till den svenska regeringen begär man in uppgifter om hur tjänsteföretag från de nya medlemsstaterna behandlas enligt lagstiftning eller förvaltningspraxis, och om Sverige ställer särskilda krav på företag från de nya EU-länderna som utstationerar arbetstagare. Kommissionen vill också inom två månader ha svar på vad regeringen tänker göra om den finner att svensk rätt inte stämmer överens med EG-fördragets regler om fri rörlighet för tjänster.

KONFLIKTEN MELLAN DET lettiska företaget Laval un Partneri och de svenska facken har blivit en symbol för försvaret av den svenska arbetsmarknadsmodellen. Blockaden handlade om rätten till ett kollektivavtal och debatten om möjligheten att försvara den rätten på en gränslös och avreglerad europeisk arbetsmarknad.

Utan möjlighet att tillgripa stridsåtgärder mot företag som dumpar lönerna kommer den svenska arbetsmarknaden att ligga öppen för underbudskonkurrens. Systemet med frivilliga kollektivavtal skulle vara omöjligt att upprätthålla. Det skulle innebära enorma problem på den svenska arbetsmarknaden.

Det skulle dessutom vara mycket generande för de socialdemokratiska ledare som för drygt tio år sedan försökte övertyga sina väljare om ett medlemskap i EU, bland annat just med löftet att kollektivavtalssystemet inte skulle påverkas.

GÖSTA TORSTENSON

NYHETER I KORTHET

Fackligt avtal mot låga löner

LO och den fackliga motsvarigheten i Lettland, LBAS, har skrivit på ett avtal för att motverka lägre löner. Syftet är enligt LO att det inte ska ske en anpassning till de lägsta lönenivåerna, det vill säga nivån i Lettland.

De kollektivavtal som råder i arbetslandet ska respekteras inom ramen för gällande EU-lagstiftning, heter det i LO:s pressmeddelande.

Bakgrunden är konflikten i vintras kring skolbygget i Vaxholm där den svenska fackföreningsrörelsen blockerade det lettiska byggbolaget Laval eftersom de lettiska arbetarna tjänade betydligt sämre än svenska byggarbetare.

Lönedumpning i Tyskland

Nedläggning eller lägre lön? Det valet ställs allt fler löntagare inför när företag vill flytta till lågkostnadsländer. Nu senast handlar det om de anställda vid Electroluxfabriken i Nürnberg.

Electroluxkoncernen vill flytta produktionen av tvättmaskiner, diskmaskiner och torktumlare till Polen, 1.750 anställda skulle då mista jobben.

Det tyska metallfacket IG Metall har erbjudit Electrolux-ledningen sänkta löner och längre arbetstid för att rädda jobben vid den nedläggningshotade AEG-fabriken i Nürnberg. Fackbyråkraterna räknar med att detta sammantaget innebär besparingar för företaget på 140 miljoner kronor årligen.

Danska villkor i Danmark

Danska villkor på dansk jord. Det kravet sänder en majoritet i folketinget till regeringen när EU ska färdigförhandla tjänstedirektivet.

– Vi ser gärna en servicemarknad i Europa, men bara på kommersiella och inte offentliga områden. Och danska avtal ska til-

lämpas, säger de danska socialdemokraternas förre partiledare Svend Auken.

Utgångspunkten i direktivet är att hemlandets regler ska gälla – det vill säga att exempelvis en polsk vvs-firma ska tillämpa polska löne- och arbetsvillkor när den utför ett arbete i ett annat EU-land.

Tillsammans med socialistisk folkeparti, radikale venstre och dansk folkeparti har socialdemokraterna en majoritet gentemot den danska regeringen, som hittills stöttat EU-kommissionens förslag till tjänstedirektiv.

Näringslivet stöder letter

En halv miljon kronor. Så mycket är stödet från Svenskt Näringsliv till det lettiska byggföretaget Laval un Partneri värt.

Svenskt Näringsliv tycker det är värdefullt att få veta vad som gäller för stridsåtgärder när avtalsbundna utländska företag tillfälligt opererar i Sverige, och stöder Laval un Partneri i den kommande processen i EU-domstolen.

I april beslutade Arbetsdomstolen att inhämta EU-domstolens åsikt i fråga om Byggnads hade rätt att blockera skolbygget i Vaxholm.

Stödet, som alltså uppgår till 500.000 kronor, utgår i form av en ekonomisk garanti för ombudskostnader.

EU-parlamentet frågar McCreevy

EU-parlamentet vill att EU-kommissionen ska förklara sin inställning till den svenska arbetsrätten, med anledning av EU-kommissionären Charlie McCreevys uttalande om Vaxholmstvisten i Stockholm.

Vid en omröstning den 12 oktober beslutade en majoritet av ledamöterna att kommissionens ordförande José Manuel Barroso och Charlie McCreevy, kommissionär med ansvar för den inre marknaden, ska redogöra för sin syn på frågan.

EU-kommissionen angriper det svenska spelmonopolet

EU-KOMMISSIONEN KOMMER att agera mot det svenska spelmonopolet. Inom kort inleder kommissionen en process som kan leda till att utländska bolag för vadslagning tillåts på den svenska marknaden.

Enligt Charlie McCreevy, kommissionär med ansvar för den inre marknaden, planerar man att vidta åtgärder mot en rad EU-länder som utestänger utländska spelbolag.

– Jag överväger en rad överträdelseåtgärder mot flera länder när det gäller spelområdet, och Sverige är ett av de länderna, sade EU-kommissionären Charlie McCreevy under sitt Sverige-besök i början av oktober.

MCCREEVY SADE ATT han räknar med att inleda processerna, som i sitt första skede består av ett brev från kommissionen till den svenska regeringen, inom några månader. Man har också beställt en studie över spelmarknaden i unionen.

Granskningen gäller om regleringen av spelmarknaden går ihop med EU:s regler om den fria rörligheten. Det hela kan leda till att Sverige dras inför EU:s domstol, beroende på om kommissionen godtar regeringens förklaringar eller inte.

Bakgrunden är att utländska spelbolag inte tillåts på den svenska marknaden för spel- och vadslagning. Den svenska marknaden domineras av de två statliga bolagen Svenska Spel och AB Trav och Galopp.

REGERINGENS FÖRSVAR är att spelmonopolen behövs av sociala skäl och för att hindra spelmissbruk. Dessutom tillfaller intäkterna från de statliga bolagen statskassan samt att en del går till den svenska idrottsrörelsen.

Kommissionären McCreevy har tidigare som svar på en fråga från den svenske EU-parlamen-

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

tarikern Christian Fjellner (m) understrukit att enbart ekonomiska motiv inte är ett skäl att hindra etableringsrätten.

Grundfrågan är om spel i ett EU-perspektiv ska betraktas som en rent kommersiell marknad; i så fall ska det enligt den inre marknads principer vara fri rörlighet för speltjänster och fri etableringsrätt för spelföretag. De privata spelföretagen runt om i EU-länderna har länge drivit den linjen.

FLERTALET REGERINGAR HAR hävdat sin rätt att reglera spelmarknaderna med hänvisning till att det finns sociala skyddsbehov, som upphäver den fria rörligheten.

EU-kommissionen gjorde i början av 1990-talet ett försök att skapa ett regelverk på EU-nivå. Motståndet hos regeringarna var dock så stort att frågan föll. EU:s domstol i Luxemburg har dock (oftast på initiativ från de privata spelföretagen) fått pröva om spelmonopolen står i överensstämmelse med EG-fördraget. Domstolen har sagt att spelmarknaden är så speciell att fördraget ger utrymme för natio-

nella begränsningar. Att regeringarna anser sig behöva spelmonopol för att dra in pengar till statskassan är dock inget argument för nationell reglering, enligt domstolen.

En dom i EU:s domstol, som gällde det italienska spelmonopolet, slår fast att ett land inte får hindra utländska bolag från att etablera sig såvida det inte behövs för att skydda allmän ordning, säkerhet och hälsa. Men enligt EU-domstolen kan ett land inte uppmuntra medborgarna att delta i vadhållning för att stärka statskassan och samtidigt hävda att det är nödvändigt att begränsa spelmöjligheterna för att skydda dem.

FRÅGAN HAR OCKSÅ rättsligt prövats i Sverige. Här kom den högsta förvaltningsdomstolen, Regeringsrätten med sitt utlåtande i oktober förra året. Regeringsrätten menar att den svenska lotterilagen inte strider mot EU:s fördrag. Regeringsrätten ansåg att det inte fanns någon anledning att gå vidare till EU:s domstol för att få EU-lagstiftningen klargjord, eftersom EU-rätten enligt domstolen "ger medlems-

staterna stor frihet att själva bestämma när det gäller spelverksamhet om syftet är att skydda spelarna, förhindra brott och bevara ordningen i samhället".

Om EU-kommissionen nu inleder överträdelseåtgärder mot Sverige kan den domen komma att upphävas. Slutstation för sådana processer är nämligen just i EU:s domstol.

GENOM EU-KOMMISSIONENS förslag till tjänstedirektiv har spelfrågan fått förnyad aktualitet. I tjänstedirektivet finns inget undantag för spel, däremot står det att direktivet under en övergångstid inte ska tillämpas på spelmarknaden. Under denna övergångstid ska kommissionen utreda hela den europeiska spelmarknaden för att än en gång se om det finns behov eller möjlighet till en reglering på EU-nivå.

Enligt McCreevy finns det bara två alternativ för Sverige: antingen tillåter man utländska spelbolag eller också inför man totalt spelförbud. Det senare skulle innebära att Svenska Spel och AB Trav och Galopp tvingas upphöra med sin verksamhet.

MCCREEVYS UTTALANDE väcker nytt hopp för utländska spelbolag som brittiska Ladbrokes, vilka tidigare nekat tillstånd att verka på den svenska marknaden av regeringen.

– Det är bra att regeringen och berörda spelbolag får klart för sig att de EG-rättsliga fördragsbrottsärendena pågår som tidigare, och inte påverkades av de svenska nationella domarna i frågan. Det ska bli mycket intressant att se hur det här fortsätter, säger advokat Stefan Widmark, juridiskt ombud för bland andra Ladbrokes.

Spelmarknaden i Sverige omsätter ungefär 40 miljarder kronor varje år.

GÖSTA TORSTENSSON

STÖD TIDNINGSFONDEN PG. 603 95 78-7

Finländska LO säger nej till öppna gränser

FINLAND ÖVERVÄGER ATT öppna gränserna för arbetskraft från de nya EU-länderna i Öst- och Centraleuropa. Enligt den finländska radion kommer regeringen sannolikt inte att förlänga övergångsreglerna när den nuvarande tvåårsperioden löper ut.

Inför EU:s utvidgning i maj 2004 beslutade Finland att kräva särskilt tillstånd för arbetskraft från åtta av de nya medlemsländerna. Av de dåvarande 15 medlemsländerna var det bara Irland, Storbritannien och Sverige som valde att inte utnyttja möjligheten till övergångsregler.

DEN SISTA APRIL nästa år upphör den tvååriga övergångstid Finland tillämpat för arbetskraft från de nya EU-länderna.

Enligt radion är såväl statsminister Matti Vanhanen som arbetsmarknadsminister Tarja Filatov positiva till att avveckla övergångsreglerna. Ett beslut kommer att föregås av förhandlingar

mellan regeringen och arbetsmarknadens parter. Arbetsgivarerna vill ha bort restriktionerna. Men finska LO säger nej.

"Innan dess vill vi ha ett regelverk som garanterar att arbetsvillkoren kan övervakas och lönedumpning inte sker", säger FFC:s internationell sekreterare Turo Bergman.

ÄVEN SPANIEN KAN, åtminstone delvis, komma att häva restriktionerna för arbetskraft från de nya EU-medlemmarna. Tyskland och Österrike har däremot meddelat att man kommer att förlänga restriktionerna i åtminstone ytterligare tre år.

I januari kommer EU-kommissionen att publicera en rapport om hur utvidgningen har påverkat arbetsmarknaden i de "gamla" medlemsländerna. Kommissionen väntas samtidigt uppmana länderna att avveckla de restriktioner som infördes i samband med utvidgningen.

GÖSTA TORSTENSSON

Fackföreningsfolk vill EU-utträde

EU:S ATTACKER PÅ den svenska modellen med kollektivavtal blir allt öppnare.

Och i takt med detta växer EU-motståndet inom arbetarrörelsen. Enligt en undersökning som LO-tidningen (27/10) har gjort, vill en majoritet av de fackligt förtroendevalda att Sverige går ur unionen.

UNDERSÖKNINGEN LO-opinion genomförs varje vecka och omfattar 244 representativt utvalda lokala förtroendevalda, exempelvis arbetsplatsombud och klubbordföranden.

I undersökningen från oktober svarar 57 procent ja på frå-

gan om de anser att Sverige ska lämna EU. Endast 41 procent vill att Sverige stannar kvar. EU-motståndet är störst bland de kvinnliga förtroendevalda, 68 procent av dessa vill ha ett svenskt utträde.

ENLIGT LO-TIDNINGENS rapport är EU-skepsisen mycket utbredd även bland de som vill stanna kvar. Och många av de som uppger att de vill vara kvar i EU, säger samtidigt att de kommer att ändra uppfattning om Sverige förlorar fallet med Byggnads blockad i Vaxholm i EG-domstolen.

KALLE HOLMQVIST

Löntagare är inte varor

INFÖR OMRÖSTNINGEN 1994 diskuterades livligt hur den svenska arbetsmarknadsmodellen med bland annat kollektivavtal skulle påverkas av ett EU-medlemskap.

LO:s ledning var mycket aktiva på ja-sidan och hävdade med bestämdhet att vi inte behövde oroa oss över den svenska arbetsmarknadsmodellen. Vi andra, som läst fördragen, insåg problematiken eftersom den fria rörligheten för varor, personer, kapital som för tjänster är inskrivet i fördragen.

AVGÖRANDE FÖR LO:S inställning var följande: "Såväl i fråga om den generella kollektivavtalsrätten och strejkrätten som införlivande av EG-direktiv med kollektivavtal har EG garanterat att man inte vill störa eller ingripa i den svenska arbetsrättstraditionen, vilket kommer att framgå av förhandlingsprotokollet. LO konstaterar därför också att vad gäller dessa grundläggande arbetsrättsliga frågor tillfredsställande resultat har uppnåtts".

Denna "garanti" – lika litet som en del andra "garantier" som till exempel att den svenska alkoholpolitiken inte skulle påverkas av medlemskapet – var intet värda när makten väl fått det hett eftertraktade medlemskapet.

PÅ EU:S INRE MARKNAD är arbetstagarna varor. De ska transporteras fritt. När kommissionär McCreevy vid besök i Stockholm i oktober uttalade att "den skandinaviska typen av kollektivavtal strider mot EU:s lagstiftning om den fria rörligheten" eller att "EU-kommissionen kommer att föra talan emot Byggnads när tvisten med det lettiska byggföretaget Laval prövas i EU:s domstol – Vi anser att det var ett brott mot den fria rörligheten för arbetskraft och kommer att argumentera emot Sverige" så råkade han säga

högt, det som annars sägs i kommissionens slutna rum.

Efter folkens nej till konstitutionsförslaget i Frankrike och Holland så är kommissionen lite försiktigare i sina offentliga uttalanden. EU-eliten har nog med problem och vet att den folkliga opinionen mot EU växer ju mer kommissionen hävdar fördrags och direktivs giltighet.

MEN KOMMISSIONEN har uppgiften att se till att direktiv och fördrag genomförs. Det blev väldigt tydligt när jag som rapportör i inre marknadsutskottet hävdade att hamndirektivet skulle avvisas (handlar om avreglering och konkurrensutsättning av verksamheten i hamnar).

Representanten för kommissionen säger då att "men vi måste ha ett hamndirektiv med konkurrensutsättning, all transportverksamhet ska enligt EU:s regelverk avregleras och inom transportsektorn är det endast hamnarna kvar, och nu är det verkligen hög tid att förverkliga reglerna i praktiken".

MCCREEVYS UTTALANDE är ett kvitto på vad som numera gäller. Vi har fått ytterligare bevis på att allt vackert tal om social dialog och social dimension är just – vackert tal.

I praktiken visar kommissionen vilken sida de står på. Det är verkligen inte löntagarnas eller de arbetslösas. Nej i det som ibland kallas det nya Europa så är det ständig jakt på lägsta löner, sämsta arbetsvillkor och social dumping som gäller.

Lika självklart som att löntagare ska kunna arbeta i olika länder lika självklart är det att värdlandets löner och arbetsvillkor ska gälla. Vi kan aldrig acceptera att arbetare ska ställas mot arbetare. Arbetstagarernas rättigheter är inte till salu – inte ens på EU:s inre marknad.

EVA-BRITT SVENSSON

EU:s ledare splittrade om den nya konstitutionen

SEDAN VÄLJARNÄ I Frankrike och Holland sade nej till EU-konstitutionen har ett stort antal politiker och andra bedömare hävdat att ett presidentskifte i Frankrike – och en ny regering i Holland – skulle kunna bana väg för nya folkomröstningar och ett godkännande av det nya fördraget.

Vid toppmötet i juni beslutade EU:s stats- och regeringschefer att tiden för ratificering av EU:s nya konstitution ska utsträckas. Ingen bortre tidsgräns har angivits, men i ett uttalande från toppmötet sägs det att EU:s ledare kommer att mötas under det första halvåret 2006 för att "enas om en fortsättning av processen". Enligt den ursprungliga planen var avsikten att konstitutionen skulle träda i kraft i november 2006.

ANLEDNINGEN TILL beslutet att skjuta upp ratificeringen, var framför allt att väljarna i Frankrike och Holland i folkomröstningar sade nej till den nya konstitutionen. En bidragande faktor var också den brittiska regeringens beslut att ställa in en planerad folkomröstning i frågan.

Det är EU:s medlemsländer som nu själva avgör hur de vill gå vidare med ratificeringsprocessen. De flesta länderna har valt att avlysa planerade folkomröstningar eller avbryta ratificeringen i parlamenten. Luxemburg valde dock att fullfölja planerna på en folkomröstning, och Cypern, Malta och Estland avser att fullfölja behandlingen i sina respektive parlament.

FÖR SVERIGES DEL innebär toppmötets beslut att regeringen inte kommer att lägga någon proposition i frågan i höst. Något som i sin tur betyder att riksdagen inte, som tidigare aviserat, kommer att fatta beslut om konstitutionen i slutet av året.

Förutom Storbritannien har även Polen, Portugal, Danmark, Irland och Tjeckien beslutat att skjuta upp sina folkomröstning-

BILD: ROBERT NYBERG

ar tills vidare.

Vad som kommer att hända med EU-konstitutionen står skrivet i stjärnorna. De EU-ledare som uttalat sig i frågan är minst sagt splittrade.

I DANMARK VAR en folkomröstning planerad att hållas den 27 september. Det beslutade regeringen i februari, efter samråd med de övriga EU-positiva partierna i folketinget. Bakom beslutet stod regeringspartierna Venstre och Konservative Folkeparti samt socialdemokraterna, Socialistisk Folkeparti och Radikale Venstre. Danmarks statsminister, Anders Fogh Rasmussen, har dock sagt att man skjuter upp folkomröstningen tills vidare. "[...] naturligtvis kan vi

inte lägga fram fördraget för en folkomröstning i Danmark eftersom det inte finns något fördrag att rösta om", sade Rasmussen.

Hans-Gert Pöttering, ledare för den kristdemokratiska gruppen i EU-parlamentet, tror att EU-konstitutionen kan återkomma på Frankrikes dagordning efter presidentvalet våren 2007.

"DE SIGNALER JAG får från Frankrike säger att man under en ny president på nytt kan aktualisera konstitutionen", sade Pöttering i samtal med journalister den 31 augusti. Han fortsatte:

"Vi kan inte tillåta att de franska och holländska nej-rösterna innebär ett nej också i de övriga medlemsländerna."

EU-kommissionens ordföran-

de José Manuel Barroso, menar att EU-konstitutionen inte kommer att återupplivas under överskådlig tid. I ett tal i Polen, i samband med firandet av fackföreningsrörelsen Solidaritets 25-årsjubileum, antydde Barroso att EU de närmaste åren får hålla till godo med de nuvarande fördragen.

"DET ÄR UPPEBART att vi inte att få någon konstitution under överskådlig tid. Jag har hittills inte stött på någon magisk formel som kommer att kunna återuppliva den", sade Barroso enligt den polska dagstidningen Rzeczpospolita.

Österrikes förbundskansler Wolfgang Schäussel sade i en intervju i den tyska dagstidningen

Frankfurter Allgemeine Zeitung att EU bör ägna de kommande två åren åt att fundera över varför väljarna i Frankrike och Holland sade nej till den nya EU-konstitutionen. Därefter kan man göra ett nytt försök att ratificera fördraget.

SCHÜSSEL FÖRMODAR ATT det framför allt var EU:s utvidgning som fick de franska och holländska väljarna att rösta nej och han anser att det därför vore klok att minska utvidgningstakten. Österrike övertar EU-ordförandeskapet vid årsskiftet och Schüssel har själv vid flera tillfällen förklarat sig tveksam till ett turkiskt EU-medlemskap.

”Folk är oroad över att EU blir för stort om man tar med länder som exempelvis Turkiet och Ukraina. Om vi intar en mer försiktig linje, kan vi komma tillbaka till väljarna. Vi kan då säga att vi har förstått vad de menade och att vi har dragit lärdomarna”, säger Schüssel i intervjun.

Enligt förbundskanslern bör nya folkomröstningar kunna hållas om två år. Förutsättningen är dock att det har skett ”politiska förändringar i ett eller flera länder”, en formulering som sannolikt syftar på det kommande presidentvalet i Frankrike och parlamentsvalet i Holland.

DEN POLSKE PRESIDENT Aleksander Kwasniewski anser att samtliga EU-länder bör hålla en folkomröstning om den nya EU-konstitutionen. Folkomröstningarna ska äga rum vid samma tidpunkt, i syfte att stimulera till debatt om unionens framtid. Det säger Kwasniewski till den tyska tidningen Frankfurter Allgemeine Zeitung.

”Folkomröstningarna måste äga rum på samma dag i samtliga länder [...] även i de länder där man redan har röstat nej”, säger Kwasniewski.

I intervjun säger sig Kwasniewski också vara bekymrad över vad han ser som en brist på verkliga politiska ledare i Europa:

”De flesta europeiska ledare förmår inte tänka bortom nästa val i det egna landet, det gäller även i Polen. Jag saknar personer

som den tidigare kommissionsordföranden Jacques Delors, som arbetade för den europeiska saken.”

Den nya tyska koalitionsregeringen mellan kristdemokraterna (CDU/CSU) och socialdemokraterna (SPD) kommer att använda Tysklands kommande EU-ordförandeskap till att försöka återuppta arbetet med att få den nya EU-konstitutionen ratificerad. Det framgår av den uppgörelse som kristdemokraterna och socialdemokraterna träffade den 11 november.

”VI STÖDJER DET konstitutionella fördraget”, heter det i överenskommelsen, där de båda parterna också hävdar att konstitutionen gör unionen mer demokratisk, effektiv och öppen.

Samtidigt lovar man att mer aktivt verka för att konstitutionen godkänns, i samband med att Tyskland den 1 januari 2007 övertar ordförandeskapet i EU.

”Vi lovar att fortsätta ratificeringen av Europas konstitutionella fördrag efter det första halvåret 2006. Vi kommer också att under det tyska ordförandeskapet komma med nya impulser i det arbetet”, sägs det i överenskommelsen.

Den nya tyska regeringen kan dock komma att få viss konkurrens när det gäller EU-konstitutionen. Också Finland – som innehar ordförandeskapet under den senare hälften av 2006 – har ambitionen att arbeta för en fortsatt ratificering. Finlands möjligheter avgörs dock av vad EU:s stats- och regeringschefer eventuellt beslutar vid toppmötet i juni 2006.

DET MESTA TALAR dock för att det tidigast under senhösten 2007 kan bli aktuellt att återkomma till frågan om konstitutionen. I maj 2007 väljer Frankrike ny president och därefter håller Holland parlamentsval.

Den holländske premiärministern Jan Peter Balkenende har gjort klart att ett återupptagande av ratificeringen före valet är uteslutet, en uppfattning som sannolikt delas av den franska regeringen.

GÖSTA TORSTENSSON

EU-parlamentet sa ja till Reach

Med siffrorna 407 för och 155 emot och 41 nedlagda röster, röstade EU-parlamentet igenom sina ändringar i EU:s kemikalielagstiftningspaket, Reach.

I huvuddrag innebär förslaget att kemiföretagens ansvar att undersöka och anmäla farliga kemikalier ökar. Förslaget ska ersätta närmare 40 nu gällande direktiv och förordningar. De föreslagna reglerna innebär att ungefär 30.000 ämnen ska registreras före år 2016.

Inför omröstningen presenterade de tre största partigrupperna ett kompromisspaket gällande hur registreringen ska ske. Bland annat innehöll paketet ändringar för registrering av kemikalier som produceras och importeras i mindre mängder. Ändringarna i paketet antogs av en stor majoritet.

Den ende svenske EU-parlamentarikern som röstade emot var miljöpartiets Carl Schlyter.

EU-dom stoppar salmonellakontroll

Sverige får inte fortsätta att kräva föranmälan från importörer som för in kött, ägg och obehandlade mjölkprodukter från andra EU-länder. Det slår EU:s domstol i Luxemburg fast.

Systemet med föranmälan är en del av den svenska kontrollen mot salmonella, men domstolen anser att det bryter mot bestämmelserna i ett direktiv om veterinära kontroller av livsmedel.

Österrike måste tillåta tung trafik

Ett österrikiskt förbud mot viss tung lastbilstrafik genom Tyrolen strider mot EU:s regler om fri rörlighet för varor. Det fastslog EU-domstolen i ett avgörande den 15 november.

Den österrikiska delstaten Tyrolen införde 2003 ett förbud mot viss tung transittrafik. Förbudet innebar att lastbilar med en vikt av över 7,5 ton –

lastade med avfall, sten, jord, motorfordon, timmer eller spannmål – inte får färdas på en 46 kilometer lång sträcka (motorvägen A12) som förbinder södra Tyskland med norra Italien. Ett handelshinder kan i EU-sammanhang motiveras med att man måste ta hänsyn till miljön. I det österrikiska fallet väger dock inte miljöargumentet tillräckligt tungt, slår EU-domstolen fast.

Danskar säger nej till Turkiet

En majoritet av danskarna – 55 procent – är emot ett turkiskt medlemskap i EU. Det visar en opinionsundersökning som har utförts av Ramböll Management, på uppdrag av tidningen Jyllands-Posten.

Enligt mätningen är det framför allt de borgerliga väljarna som är kritiska. 69 procent av dem som sympatiserar med Konservativ, Venstre och Dansk Folkeparti säger nej till att Turkiet blir EU-medlem.

”Det är underbart att se att en majoritet av befolkningen inser att Turkiet inte hör hemma i EU”, säger Dansk Folkepartis ansvarige för EU-frågor, Morten Messerschmidt, till tidningen.

EU godkänner GMO-majs

EU-kommissionen har godkänt den genetiskt modifierade majs-sorten Zea 1507, trots opposition från ett betydande antal medlemsländer. Beslutet innebär att GMO-majsen får marknadsföras som djurfoder.

Vid jordbruksministrarnas möte var 11 länder emot ett godkännande, medan 9 röstade ja och 5 avstod. Sverige var ett av de länder som röstade ja.

De 11 länderna utgjorde dock inte den kvalificerade majoritet som krävdes för att stoppa ett godkännande. I enlighet med EU:s regelverk återsändes frågan därför till kommissionen för beslut.

Ökad kontroll mot terror i Danmark

HOTEN FRÅN MUSLIMSKA terrorister i Danmark ska mötas med avlyssning, videoövervakning och betalda infiltratorer.

Dansk polis ska ges rätt att övervaka all tele- och datatrafik, också sådan teletrafik som rent tekniskt inte kan avlyssnas idag, som telefonsamtal över internet.

Det framgår av en antiterror-rapport med 49 konkreta förslag till den danska regeringen. Om den avlyssning som inte är praktisk möjlig säga att man får utveckla nya tekniska lösningar.

Rapporten som presenterades nyligen är förorsakad av terrorbomberna i London i somras. Men häktningarna av sju terroristmisstänkta danskar med invandrarbakgrund i Köpenhamnsområdet samt en dansk-turk och en svensk-montenegrin i Sarajevo, har gett rapporten förnyad aktualitet.

HOTBILDEN I DANMARK kommer enligt rapporten från nätverk av "militanta sunniextremister" som är kapabla till enkla angrepp, eller angrepp av "viss" komplexitet. Hotbilden förstärks av Danmarks militära engagemang i Afghanistan och Irak. Däremot avvisas föreställningen

om ett globalt nätverk fjärrstyrt av Usama bin Ladin.

Al-Qaida sägs vara så försvagat att ledarna rent faktiskt inte vet vilka död som planeras i Europa.

I rapporten utpekas konverter till islam som särskilt viktiga att hålla ögonen på, då de med ett "europeiskt yttre" lätt kan slippa igenom poliskontroller.

Av de sju ungdomar som nu sitter häktade i väntan på eventuellt åtal uppges en ha rötter i det kristna Georgien och helt nyligen konverterat till islam.

Enligt polisen är ingen av de häktade tidigare kända för kriminalitet. De och deras familjer beskrivs som välutbildade och,

BILD: LARS-ERIK HÅKANSSON

utåt sett, välintegrerade i det danska samhället.

I rapporten till regeringen handlar närmare hälften av de 49 förslagen om ökad övervakning. Hit hör krav på registrering av alla samtal och all datortrafik, inklusive de sändarmaster som en mobiltelefon har haft kontakt med. Därmed blir det möjligt att kartlägga var mobilanvändare rent fysiskt har rört sig så länge de har haft telefonen påslagen.

HIT HÖR OCKSÅ KRAVEN på att registrera samtal vid nättelefoni, att registrera samtal från mobiler med kontantkort, liksom anonyma uppkopplingar från nätkaféer.

Hur en sådan övervakning rent praktiskt ska gå till överläts åt myndigheterna att fundera närmare över.

Det nya med förslagen är inte övervakningen i sig, men att alla – och inte enbart brottsmisstänkta – ska övervakas i förebyggande syfte.

Ett annat förslag går ut på möjligheten att avlyssna, och inte enbart registrera, all form av kommunikation i till exempel ett bostadsområde.

– Det innebär ju en möjlighet för bifångst av vanliga människors telefonsamtal. Det ska vi överväga noga, det är en stor ideologisk utmaning, sade statsminister Anders Fogh Rasmussen (liberal) när han redogjorde för rapporten.

ANDRA KÄNSLIGA FÖRSLAG är nya möjligheter att betala agenter eller infiltratorer i misstänkta kretsar, krav på flygbolag att lämna ut passagerarlistor och bokningsupplysningar, och ökad videoövervakning på allmän plats.

Justitieminister Lene Espersen (konservativ) sade att hon inte ville utesluta några av de 49 förslagen, men:

– En rätt för kommunerna att besluta om videoövervakning ska tjäna ett antiterrorssyfte, inte att fånga graffitimålare med.

Rapporten har inte diskuterats med oppositionspartierna, eller varit ute på remiss. Inom kort ska regeringen redovisa vilka av förslagen som man vill lagstifta om.

Dansk folkeparti kräver att det avsätts pengar på förhand i nästa års budget inför kommande beslut.

STAFFAN DAHLÖF

Det är vår självbild som hotas

SOM BERTRAND RUSSELL sa en gång: "Patrioter talar jämt om att dö för sitt land men aldrig om att döda för det." Och däri ligger väl en del av problematiken.

Alla människor vill se sig som goda. Tillhöra rätt sorts sida. Dö för rätt sorts saker. Och bomba skiten ur rätt sorts land. De flesta människor är dessutom övertygade om att de gör just detta. Att de väljer rätt sorts lag.

Men vad väljer vi? Eller kanske snarare, vad väljer Thomas Bodström åt oss? Att stå på de godas sida och utkämpa kriget mot terroris-

men. Det låter bra.

I den här familjen slåss vi inte, sa pappan och gav sin son en örfil för att han knuffade till sin lillasyster vid bordet.

FÖR ATT FÖRSVARA ett öppet samhälle måste det finnas ett öppet samhälle kvar att försvara. Det fattar de flesta, alla utom en svensk justitieminister som har fått nya kompisar nere i Bryssel, och som uttalar sig om den nya rättslösheten på följande sätt: "Genom att arbeta på bred front värnar vi också om de mänskliga rättigheterna, inte minst för de människor som annars riskerar att falla offer i fram-

tida terrorattacker."

Det är det som är perspektivet. Inte de avvisningar och utvisningar av människor som inte längre har rätt att få sin sak prövad i domstol. Inte frysningar av tillgångar, inte avlyssningar eller lagring av telefontrafik. Inte ens skyldig istället för skyldig tills det att motsatsen bevisats.

THOMAS BODSTRÖM ÄR orolig för att majoritetsbefolkningen riskerar att få sina mänskliga rättigheter kränkta. Men det största problemet med diskriminering och åsidosättande av rättssäkerheten har aldrig varit att speciellt många drabbas. Det största pro-

blemet är att de drabbade oftast är så få. För få för att märkas. För få för att göra uppror. För få för att utgöra ett hot mot politiker som vill sitta kvar. Händer det inte mig så händer det inte överhuvudtaget. Och händer det någon annan, så vet man aldrig riktigt om det har hänt.

Den stora massan har bara en enda sak att förlora på att de mänskliga rättigheterna kränks i kriget mot terrorismen. Vår egen självbild. Och chansen att kunna fortsätta att se sig som god.

LENA SUNDSTRÖM

Ännu svårare att bli dansk

ATT BLI DANSK HAR blivit ännu svårare. Det får de invandrare erfara som i år levt och arbetat i fem år i Danmark och hoppats på danskt medborgarskap. Nu gäller hårdare regler.

Det räcker inte med att ha danska språkkunskaper och vara bevandrad i dansk kultur och historia om en invandrare vill ha danskt medborgarskap.

Man ska dessutom ha bott och arbetat i Danmark i fem år, men om anställningen inte varat

i minst fyra av dessa år blir det nobben.

Det är följden av en överenskommelse mellan regeringen och Dansk folkeparti om en åtstramning av invandrapolitiken.

RESULTATET BLIR ATT mellan en fjärdedel och hälften av de drygt tiotusen invandrare som formellt borde kunna få danskt medborgarskap i år istället sorteras bort.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Samma regler för avvisning

ILLEGALA INVANDRARE I EU är ett problem som måste få ett stopp, anser EU-kommissionen, och föreslår att ett direktiv om gemensamma regler för återsändande införs.

De gemensamma reglerna skulle innebära att proceduren att fatt avvisningsbeslut blir densamma i medlemsländerna, liksom reglerna för hur själva återförandet ska gå till, hur tvångsmedel får användas samt

tidsgränsen för hur länge en avvisad person får hållas i förvar.

Kommissionen föreslår även att det ska vara möjligt att förbjuda avvisade personer att resa tillbaka till EU. Om avvisade personer kan stanna påverkar det förtroendet för EU:s migrationspolitik, anser kommissionen. Förra året fattades 650.000 avvisningsbeslut medan 212.000 verkställdes.

JAN-ERIK GUSTAFSSON

NYHETER I KORTHET

Bulgarien och Rumänien varnas

EU-kommissionen utfärdade i slutet av oktober en varning till Bulgarien och Rumänien. Kommissionen anser att de båda länderna inte har gjort tillräckligt för att uppfylla kraven för EU-medlemskap. Enligt planerna ska Bulgarien och Rumänien bli EU-medlemmar den 1 januari 2007, men inträdet kan nu skjutas upp till 2008.

Kommissionen anser att det alltfjänt finns stora brister i de båda ländernas politiska, marknadsekonomiska och administrativa förhållanden. Framför allt kritiserar man den utbredda korruptionen i statsförvaltningen och otillräckliga åtgärder när det gäller kampen mot den organiserade brottsligheten.

Enligt EU:s utvidgningskommissionär Olli Rehn har Bulgarien och Rumänien ett halvår på sig att korrigera bristerna. Nästa rapport presenteras sannolikt i maj nästa år. I den kommer kommissionen antingen att föreslå medlemskap från 2007 eller rekommendera att de båda länderna ges ytterligare ett år för att klara EU-anpassningen.

Euroomröstning i Polen

Polen kommer "absolut" att hålla en folkomröstning om euron, det sade den nyvalde presidenten Lech Kaczynski den 24 oktober. Kaczynski - som representerar det konservativa partiet Lag och Rättvisa (PiS) - fällde sitt uttalande dagen efter det att den han något oväntat vann det polska presidentvalet.

"Det kommer definitivt att bli en folkomröstning. Att göra sig av med den egna valutan innebär en betydande inskränkning av suveräniteten", sade Kaczynski enligt nyhetsbyrån AP.

Enligt presidenten kommer folkomröstningen sannolikt att äga rum under den senare delen av hans femåriga mandatperiod.

Lag och Rättvisa är ett relativt EU-kritiskt parti. Efter parla-

mentsvalet i september kontrollerar partiets också - genom Kaczynskis tvillingbror Jaroslaw - premiärministerposten.

EU ber om medling

EU begär hjälp från världshandelsorganisationen WTO för att slita en tvist om tullar och kvoter för bananer från Latinamerika. Exportörerna vill inte godta unionens senaste bud och EU fick underkänt av WTO för det förslag som EU hade lämnat dessförinnan. Banankriget har pågått länge. Redan för fem år sedan gick EU med på att ett system med enbart tullar, utan kvoter, skulle tillämpas från 2006.

Färre lantbruk efter EU-inträdet

Vart fjärde svenskt lantbruk har lagts ned sedan inträdet i EU, det visar en statistikrapport från Jordbruksverket. Enligt rapporten är trenden densamma i övriga medlemsländer.

Rapporten visar att sedan 1994 har 27 procent av lantbruken med mer än två hektar åkermark lagts ned. Samtidigt har andelen sysselsatta i jordbruket minskat med 15 procent.

I rapporten "Svenskt jordbruk under 10 år i EU" konstateras också att mjölkproduktionen under perioden har varit i stort sett oförändrad. Däremot har antalet mjölkkor minskat med drygt 20 procent och antalet jordbruksföretag med mjölkkor med 51 procent.

I ett pressmeddelande skriver Jordbruksverket att utvecklingen i Sverige "inte i någon större utsträckning skiljer sig från utvecklingen i vår omvärld". Antalet jordbruksföretag, sysselsättningen i jordbruket och antalet mjölkkor har minskat starkt också i de övriga EU-länderna.

**BLI MEDLEM I
FOLKRÖRELSEN NEJ
TILL EU 2007
PG. 433 02 07-4.**

Starkt och växande EU-motstånd i Norge

DEN 11-13 NOVEMBER hade Nei til EU landsmöte i Oslo. Stämningen var på topp och kampviljan stor. Som en medlem sa "Om regeringen bestämmer sig för att ansöka om EU-medlemskap då är vi 25.000 personer som omedelbart tar upp kampen." 72 procent av norsk ungdom säger idag nej till EU.

Nei til EU har alltså 25.700 medlemmar. De värvar 3.000 nya medlemmar varje år för att behålla samma antal. Målet är att nästa år ha 28.000.

PÅ HUVUDKONTORET I Oslo finns 10 anställda dessutom betalar riksorganisationen för en sekreterare i varje län samt en resesekreterare för Unga mod EU. Ungdomsorganisationen är mycket livaktig.

Budgeten för 2005 är drygt 17 miljoner kronor (norska!). Medlemsavgifterna ger 6 miljoner och lika mycket får man i bidrag från olika lantbruksorganisationer. Staten ger årligen 1 mil-

jon plus cirka 400.000 i projektbidrag. 2 miljoner kommer sammanlagt in som gåvor.

I stortinget finns idag fler ledamöter som uttalat sig mot EU än EU-anhängare. I regeringen finns 11 EU-motståndare varav 7 är medlemmar i Nei til EU. Hela Centerpartiet och Socialistisk vänsterparti består av EU-motståndare och nästan alla i Venstre (liberaler) och Kristelig folkeparti.

REGERINGSFÖRKLARINGEN ÄR också mycket bra enligt ordföranden i Nei till EU Heming Olaussen. "Den kunde nästan varit skriven av oss" sa han i sitt inledningstal. Till exempel står det "Regeringen vil arbeide for at EU ikke gjennomfører Tjenedirektiv som fører till social dumping". Man skriver också att om EU:s regelverk strider mot norska intressen så ska man strida och överväga reservationsrätten. Norge har fått undantag vad gäller genmodifierade pro-

dukter.

Heming Olaussen höll ett mycket engagerat och uppskattat tal. Bland annat sa han att Nei till EU förväntar sig att den norska regeringen använder möjligheten inom EES att stödja den svenska regeringen i Vaxholmsärendet.

DÄREMOT VAR HEMING skeptisk till att regeringen säger sig vara villig att bidra militärt i EU:s insatsstyrkor om det finns FN-mandat. Han undrar om det inte strider mot norsk grundlag att parlamentet kan besluta om att skicka militära styrkor till en organisation som Norge inte är medlem i. EU:s försvars- och säkerhetspolitik och NATO blir allt viktigare frågor för Nei till EU att skapa sig en uppfattning om, enligt ordföranden.

Heming Olaussen kritiserade i talet framför allt EU:s kemikaliedirektiv (REACH), Schengenavtalet och EES-avtalet.

Landsmötet beslöt att den

viktigaste satsning politiskt och organisatoriskt under det kommande året är EU:s grundlag. Nei til EU ska föra en systemkritisk debatt om EU:s konstitution och utvecklingen av EU mot en europeisk, federal statsbyggnad. Kampanjen ska starta med en internationell konferens våren 2006 med EU-kritiker från hela Europa.

MILJÖMINISTER HELEN Björnøy är präst och kandiderar till att bli biskop. Hon känner Nei til EU väl då hon tidigare varit vice ordförande i organisationen. Hon hoppades att Nei til EU med sin kompetens, engagemang och nätverk i Norge, Norden och Europa blir en viktig part i diskussionen om miljöfrågorna. Högst på dagordningen står kemikaliedirektivet – regelverket måste bli bra enligt ministern som antytt att de annars kan använda vetot. Därefter kommer klimatfrågan som kommit att bli allvarigare än vi före-

ställt oss. Som nummer tre på listan nämnde ministern en strategi för havsmiljön. Hon tackade med att säga att man kan lita på Nei til EU och dess skrifter. "Vi behöver kunskap och engagemang. Nei til EU har både ock."

REDAKTÖREN FÖR DEN franska nej-tidningen "Basilie République Nations" Pierre Lévy talade om den franska folkomröstningen. Han konstaterade att konstitutionen är död både politiskt och juridiskt.

I två folkomröstningar vann nejsidan klart dessutom med högt valdeltagande. EU-parlamentet och kommissionen försökte att nå en lösning men misslyckades. Integrationen kommer att fortsätta men inte med den föreslagna texten. Påståendet att Frankrike skulle vilja ha mer union är felaktigt. Pierre Lévy angav tre förklaringar till det franska folkets nej:

För det första: Ultraliberalismen i fördraget som går mot socialt framåtskridande. För det andra: Det europeiska imperiet som står i motsättning till nationell självständighet och fred. För det tredje: En federal stat med en grundlag som strider mot den folkliga suveräniteten.

SVÅRIGHETEN FÖR NEJ-sidan är att man vill ha ett annat Europa men ändå en annan grundlag. Avvisningen av fördraget har dock visat på att EU-integrationen är ultraliberal och strider mot demokratin då folkens makt försvinner. Alternativet är enligt Lévy en integrerad världsordning med ett rationellt samarbete.

Slutligen pekade ordförande Heming Olausson i sitt tal på EU:s kris. "Det är elitens Europa som med fanor, fanfaror och plan D som ska försöka locka med sig ett motsträvt folk.

Folken blir brickor i ett större spel" och så citerade han EU:s ordförande Juncker som före folkomröstningarna i Frankrike och Holland sa "Ett nej är inte ett svar – men en omväg. Det är bara ja som kan ge ett giltigt svar." Precis, sa Heming, men kalla det bara inte demokrati!

INGELA MÅRTENSSON

Turkiet får inleda medlemsförhandlingar

TURKIET KAN INLEDA förhandlingar med EU om medlemskap i unionen. Det stod klart sedan den turkiska regeringen i början av oktober accepterat EU:s förhandlingsvillkor. Beskedet kom först efter det att Österrike hade övergett kravet på att det i villkoren skulle framgå att förhandlingarna inte måste leda till medlemskap.

Den officiella förhandlingsstarten försenades dock med flera timmar. Först sent på kvällen avreste den turkiske utrikesministern Abdullah Gül till utrikesministermötet i Luxemburg, för att medverka vid den ceremoni som skulle markera inledningen på förhandlingarna.

DE 25 UTRIKESMINISTRARNA från EU:s medlemsländer hade då i drygt ett dygn försökt enas om villkoren för förhandlingarna med Turkiet. Den sista stötestenen var Österrikes krav på att det i villkoren måste framgå att förhandlingarna – som ett alternativ till fullt medlemskap – skulle kunna leda till "privilegerat partnerskap".

Den österrikiska regeringen var dock ensam om att ställa det kravet och man accepterade så småningom det nuvarande brittiska ordförandeskapets kompromissförslag. Det går ut på att man i förhandlingsvillkoren anger att EU kommer att acceptera Turkiet som EU-medlem först när unionen klarar av att ekonomiskt och administrativt ta emot Turkiet.

AV VILLKOREN FRAMGÅR också att Turkiet inte får hindra andra medlemsländer från att ingå och sluta avtal med internationella organisationer. I praktiken innebär det att Turkiet inte får stoppa Cypern – ett EU-land som inte erkänns av Turkiet – från att ingå internationella överenskommelser.

För att visa hur mycket Turkiet måste ändra för att bli ett EU-land kommer EU-kommissionen att överlämna en lista till

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Ankara med omkring 150 krav som ska uppfyllas, skriver Financial Times.

Tidningen har sett ett utkast till dokumentet som vittnar om att medlemsdiskussionerna troligen blir tuffare än väntat. Det är inte troligt att några förhandlingar startar förrän nästa år och tanken med EU-kommissionens lista är att understryka för Turkiet att landet nu måste koncentrera sig på att göra verklighet av de lagändringar som genomfördes 2003 och 2004.

EU ger Turkiet två år att totalförbjuda tortyr, införa religionsfrihet och upprätta civil kontroll över militären om ett medlemskap inom tio år ska bli möjligt.

KOMMISSIONENS KRAVLISTA tyder på att de kommande årens förhandlingar kommer att bli besvärliga. Den ska sannolikt också ses som ett sätt att tillmötesgå väljarna i flera EU-länder. Det finns ett betydande motstånd mot ett turkiskt EU-medlemskap i framför allt Österrike och Frankrike.

Det krävs "en betydande kulturrevolution" i Turkiet innan landet kan bli medlem i EU, det anser Frankrikes president Jacques Chirac. Chiracs uttalande gjordes dagen efter det att EU:s utrikesministrar hade gett klartecken för Turkiet att få inleda medlemsförhandlingar.

Efter ett möte med Italiens premiärminister Silvio Berlusconi uttryckte han sitt stöd för

Turkiet, men förklarade sig samtidigt vara tveksam till om landet någonsin kommer att bli EU-medlem.

"Kommer man att lyckas? Jag vet inte, men jag hoppas det. Vad som står klart är att det kommer att ta mycket lång tid, åtminstone 10-15 år", sade Chirac enligt AFP.

OM EU GODKÄNNER Turkiet som EU-medlem, kommer den franska regeringen att låta väljarna ta ställning till frågan i en folkomröstning. Enligt ett nyligen gjort tillägg i Frankrikes författning, måste alla avtal som berör EU-medlemskapet efter 2007 underställas en folkomröstning.

Turkiet lovar att fullt ut genomföra de reformer som EU-kommissionen kräver för att landet ska kunna bli EU-medlem. Däremot avvisar man kommissionens villkor när det gäller Cypern som "oacceptabla".

"Vi är själva väl medvetna om att det finns mycket som måste åtgärdas och vi är fast beslutna att omedelbart ta itu med det", sade utrikesminister Abdullah Gül den 10 november, dagen efter det att kommissionen presenterade sin årliga rapport över kandidatlandet.

Gül avvisade dock kommissionens krav när det gäller Turkiets förhållande till Cypern som "oresonliga och oacceptabla". Utrikesministern syftade uppenbarligen på kravet att Turkiet ska öppna sina hamnar och flygplatser för grekcypriotisk trafik.

"Alla vet vilka frågor det handlar om och vår position ligger fast", sade Gül enligt AFP.

TURKIETS VILLKOR FÖR att hörsamma kravet är att de internationella restriktionerna mot den grekcypriotiska norra delen av ön samtidigt hävs. Den del av Cypern som sedan drygt ett år är EU-medlem – och som kontrolleras av den grekcypriotiska regeringen – erkänns inte av Turkiet.

GÖSTA TORSTENSSON

Alvar Andersson vinnare av värvarpris

ALVAR ANDERSSON FRÅN Vetlanda vann priset för bäste medlem-svärare i Folkrörelsen Nej till EU:s värvningskampanj våren och sommaren 2005. Alvar har lyckats värva 11 vuxna och 6 barn (familjemedlemmar) som nya medlemmar i Vetlandas lokalgrupp av Nej till EU. Det innebär att medlemsantalet i Vetlanda har ökat med cirka 30 procent. Man har nu 39 vuxna medlemmar, samt 6 barn som familjemedlemmar. Alvar vinner en studieresa till Bryssel som tack för sin insats.

Vetlandas lokalgrupp återuppstod 1996 och har varit mycket aktiv sen dess, bland annat i namninsamlingar och EMU-omröstningen. 2004 drog man igång nätverket "Småländska nätverket Nej till EU-stat". Alvar Andersson är idag ordförande i Nej till EU:s lokalgrupp i Vetlanda.

ALVAR MENAR ATT det viktigaste nu för Nej till EU är att arbeta för att Europas länder kan finna samarbetsformer som gör att länderna förblir självständiga stater. Helst vill han att Sverige lämnar EU. Unionen har inneburit så

mycket negativt – inte minst vad gäller alkoholfrågan. En viktig uppgift för Nej till EU är att sprida kunskap om EU:s alla nackdelar. Med tanke på den EU-kritiska opinion som finns bland folket i Sverige så borde

Nej till EU kunnat ha 25.000 medlemmar istället.

För Nej till EU:s del är det viktigt få fler medlemmar, inte minst fler som är aktiva. Vi skulle behöva täcka de vita fläckar i Sverige där vi idag inte har nå-

gon lokal organisation. Kanske kunde vi ta råd hur EU-motståndet fungerar i Norge. Statligt stöd skulle behövas; det har bland annat norska EU-kritiker.

VAD GÄLLER DEN aktuella EU-konstitutionen tror Alvar att om EU följde sina regler så borde ju saken vara ur världen. Men så är det ju tyvärr inte... Han tror dock att EU så småningom kommer att spricka av sig själv; man har inte folket med sig. EMU kommer inte heller att hålla i längden.

Inför riksdagsvalet 2006 hoppas Alvar att de EU-kritiska partierna kommer att lyfta fram EU-frågan i valdebatten. I detta har även Folkrörelsen Nej till EU en viktig roll att fylla. Vi måste alla göra vad vi kan.

THOMAS ERIXON

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU BEHÖVS FÖR
ATT DET ORGANISERADE EU-MOTSTÅNDET
SKA ÖVERLEVA OCH BLI STARKARE. BLI
MEDLEM DU OCKSÅ! BETALA IN 200 KR PÅ
POSTGIRO 433 02 07-4.

Välkommen till Folkrörelsen Nej till EU:s kongress i Norrköping den 22-23 april 2006

Folkrörelsen Nej till EU:s 13:e kongress äger rum i Norrköping den 22-23 april 2006.

Sedvanliga kongressförhandlingar; verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse, handlingsprogram, motioner, val av styrelse m.m.

Motioner till kongressen ska vara inlämnade senast den 10 februari.

Välkomna!

Folkrörelsen Nej till EU:s riksstyrelse
gm. Jan-Erik Gustafsson
ordförande

Olle Ljungbeck: EU göder överklassen

SVERIGE HAR I förhållande till flertalet EU-stater – utom de nordiska länderna – av tradition haft en långt gående fördelningspolitik. Detta är ett resultat av beskattning och sociala system. Vi skiljer oss därmed märkbart från övriga EU-länder. Framför allt från Baltikum, Balkan och Medelhavsländerna jämte Irland. I dessa finns en överklass som inte beskattas i den omfattning som skulle leda till en bättre inkomstfördelning.

Sverige är en av unionens största nettobetalare. Det vill säga vi betalar betydligt mer än vi får tillbaka. På en medlemsavgift på cirka 25 miljarder årligen får vi tillbaka knappt 10 miljarder.

der.

Eftersom den rika överklassen i de nämnda länderna får sitta i "orubbat bo", alltså inte tvingas att betala mer skatt, går svenska löntagares pengar lika mycket till denna överklass som till den del av befolkningen som har svag ekonomi.

OM SVERIGE INTE bara kravlöst gör som EU säger skulle man istället kräva en bättre fördelningspolitik i dessa länder.

Med andra ord bör Sverige vägra betala sin avgift om inte de nämnda länderna genomför en mer solidarisk fördelningspolitik. Bland annat genom att förändra sina skattesystem så att de

gynnar de sämst ställda och därmed höjer levnadsstandarden för dessa.

Istället för en sådan politik ökar EU de sociala klyftorna och överklassen blir allt rikare.

Tyvärr är vi med dagens politik i Sverige på väg åt samma håll.

OLLE LJUNGBECK, Gävle

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON

Tommy Carlsson: Arbetslösheten får inte minska

I OKTOBER 1990 införde regeringen Ingvar Carlsson den största förändringen i svensk politik sedan andra världskriget. Inflationsbekämpningen överordnades alla andra ambitioner och krav. Den fulla sysselsättningen, som i 58 år varit den ekonomiska politikens högsta mål, övergavs.

Förändringen var en logisk konsekvens av att den nyliberala socialdemokratiska trojkan, Kjell-Olof Feldt, Eriks Åsbrink och Bengt Dennis, under kupp-artade former avskaffat kreditregleringen 1985. Omläggningen av politiken var också nödvändig för att Sverige skulle kunna ansöka om medlemskap i EU.

Efter den borgerliga valsegern 1991 behövde Carl Bildt bara fortsätta på den av socialdemokraterna inslagna nyliberala vägen. Resultatet blev en arbetslöshetsökning som saknar motstycke i svensk historia.

Sedan 1994 har vi åter haft olika socialdemokratiska regeringar. Den nyliberala politiken

har då renodlats ytterligare. Riksbanken har frikopplats från den politiska makten, man har ställt krav på att kommunerna ska ha sin ekonomi i balans och riksdagen har beslutat om ett budgettak. De två senaste åtgärderna hindrar offentliga investeringar som skulle skapa riktiga jobb.

NÄR BORGERLIGA OCH socialdemokratiska politiker säger sig vilja minska arbetslösheten, är det bara tomt prat eftersom man prioriterar inflationsbekämpningen före arbetslöshetsbekämpningen. Sanningen är att om arbetslösheten sjunker, så höjs inflationen, och då måste Riksbanken höja räntan, så att arbetslösheten stiger igen.

Därför går det inte att skapa riktiga jobb. Regeringens åtgärder handlar därför istället om fejkade jobb, som plusjobb och åtgärder inom aktivitetsgarantin.

Politikerföraktet ökar när politikerna inte vågar tala om denna sanning för väljarna.

TOMMY CARLSSON, Malmö

Harry Lind: EU:s jordbruksstöd går till de rika

EU SÄGS IBLAND vara till för att utjämna de ekonomiska klyftorna mellan fattiga och rika länder inom EU. Liksom andra positiva lögnen om EU visar sig detta också vara en osanning. Huvuddelen av EU:s jordbruksstöd går i verkligheten till stora bolag och mycket förmögna enskilda personer.

Genom ändringar i regelverket behöver man från och med år inte ens bruka jorden. Jordbruksstödet utgår även om marken ligger i träda.

Ur EU:s kassa utgår jordbruksstöd till en lång rad mottagare av vilka endast några nämns här. Uppräknningen visar dock att påståendet ovan är riktigt. Den engelske adelsmannen sir Richard Sutton får 29 miljarder

kronor. Före detta svenske finansmannen Erik Pensar, 16 miljarder för de senaste två åren till sitt gods Comton Beauchamp i grevskapet Oxfordshire. Den svenske friherren Thure-Gabriel Gyllenkrok 10 miljarder. Andra som får miljarder är Göran Persson, Björn Rosengren, Claes Dahlbäck, Lars Ramqvist, Bengt Braun och Melker Schörling. Bland mottagarna finns också drottning Elizabeth 7,5 miljarder och prins Charles 3 miljarder kronor.

Man frågar sig: Hur länge vill svenska skattebetalare ställa upp på detta ekonomiska vansinne?

I vårbudgeten har regeringen anslagit 26,9 miljarder till EU-avgiften.

HARRY LIND, Skellefteå

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Heurlins Plats 1
413 01 Göteborg

Lars-Erik Håkansson/FOLKETS RÖST

